

Motion till riksdagen 2021/22:1959

av **Lars Jilmstad (M)**

Stopp för snedvridande konkurrens

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa snedvridande konkurrens och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

När det offentliga konkurrerar med privata företag finns det risk för konkurrens på olika villkor. Förloraren är på kort sikt den enskilde näringsidkaren eller företaget, men på lång sikt är det samhället och skattebetalarna som är de verkliga förlorarna, eftersom en osund konkurrens underminerar ett välmående näringsliv och hämmar innovation och utveckling.

Sedan 2010 finns bestämmelser i konkurrenslagen som förbjuder kommuner och regioner att bedriva säljverksamheter som riskerar att begränsa eller snedvrider konkurrensen – såvida inte verksamheten har lagstöd. För staten så gäller motsvarande, men där kan endast ett konkurrensbegränsande tillvägagångssätt förbjudas om det inte går att försvara från allmän synpunkt.

Tillsynsmyndighet och den som kan väcka talan i domstol är Konkurrensverket. När de nya bestämmelserna trädde i kraft innebar det en påtaglig förbättring av näringslivets villkor. Många offentliga aktörer vidtog på frivillig basis åtgärder som minskade omfattningen av sådan säljverksamhet som innebar konkurrensproblem för privata aktörer. Det märktes inte minst i Svenskt Näringslivs mätningar av det lokala företagsklimatet, där indikatorn konkurrens från kommunen förbättrades avsevärt från det att bestämmelserna trädde ikraft.

Under senare år har dock klagomålen från bekymrade företagare som ser sig utsatta för snedvridande konkurrens ökat. Särskilt drabbade är mindre företag.

Tillsynsmyndigheten Konkurrensverket har under senare år fått något hundratal klagomål varje år. Ett antal rättsprocesser har blivit följden. Men från att inledningsvis ha haft framgång i målen har verket över tid fått allt svårare att vinna dessa mål.

Det beror bland annat på att domstolarna ställt mer omfattande beviskrav än vad lagstiftarens avsikt varit. Därutöver har de tillämpat ett snävare och mer kortsiktigt perspektiv på konkurrens. Det har gjort att Konkurrensverket behövt lägga ner allt mer tid på att utreda ärenden, och varit tvunget att prioritera bort allt fler tips och klagomål.

Det gör att det nu finns behov av att vässa regelverket och tydliggöra intentionerna bakom 2010 års lagändring. Svenskt Näringsliv har låtit en före detta chefsjurist på

Konkurrensverket utreda vad som behöver göras. Han lämnar en rad förslag där det kanske allra viktigaste är att konkurrensverket är att Konkurrensverket ska ges beslutanderätt i ärenden om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet. Det innebär att Konkurrensverket kan fatta beslut i sådana ärenden i första instans, istället för att vända sig till domstol. Beslutet kan fortfarande överklagas till domstol.

En väl fungerande konkurrens är en hörnsten i en effektiv marknadsekonomi. Mot bakgrund av den utveckling som här tagits upp är det angeläget att regeringen ser över vilka åtgärder som behöver vidtas för att stoppa snedvridande konkurrens.

Lars Jilmstad (M)